

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehaven Birken 2023

Foto Martin Kunzendorf

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig refleksivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

- Rutinesituationer i forhold til skift ved eks. Ude-leg / garderobe / toilet / samling og mad
- Øget opmærksomhed på inddragelse af børneperspektiver i voksen-initierede aktiviteter og fri leg generelt
- Det fysiske læringsmiljø med særligt fokus på grupperum
- Det sproglige læringsmiljø med særligt fokus på synligheden af læsekroge samt ord og bogstaver i udemiljøet
- Personalets rollefordeling om eftermiddagene med fokus på øgede muligheder for at tilgodese flere børns deltagelsesmuligheder i både fri leg, samt sikre plads til voksen-initierede aktiviteter
- Udsatte børns deltagelsesmuligheder i fri leg

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering, Tegn på læring*,

Redskab til forankringsproces eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

- Personalet mødes 1 gang om måneden til dels gruppemøde og fælles personalemøde. Her anvendes der to forskellige evalueringsskabeloner, som fyrtårn og leder løbende har tilpasset i forhold til medarbejdernes erfaringer og input.

Den ene skabelon; 'Skema til Handling' anvendes primært ved planlægning og siden evaluering af voksen-initierede aktiviteter.

Den anden skabelon; 'Evalueringsskabelon' anvendes ved udvikling af sammenhængen af læringsmiljøet og indsatser/ observationer der øger børnenes trivsel, udvikling, dannelse og læring.

Desuden anvendes en såkaldt 'hurtig skabelon', ved fælles arrangementer og fælles temaer i huset på tværs af grupperne i huset.

- I de to foregående år er medarbejderne bl.a. blevet inspireret af - og afprøvet materiale - fra EVA om 'børnemosaikker' (teori om børneperspektiver, børns inddragelse mm), legemanuskripter (børns deltagelse i leg), legens betydning for børns deltagelsesmuligheder (<https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/leg-boern>) samt NEST materiale (strukturering og planlægning af pædagogiske aktiviteter)

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

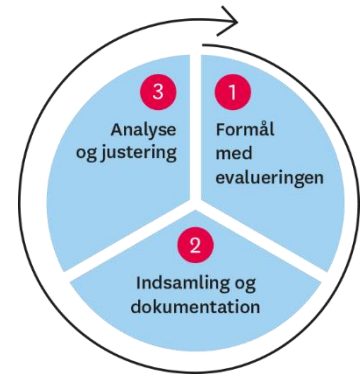
Eksempler på temaer på de pædagogiske dage:

April 22: Det fysiske læringsmiljø (i samarbejde med forældrebestyrelsen / forældregruppen). Arbejdet var gjort på baggrund af analyse og observationer af børns leg og ønskede behov, med særlig opmærksomhed på det sproglige læringsmiljø.

Nov. 22: Tema drøftelse om legens betydning og medarbejdernes rolle. Arbejdet gav tid og rum til pædagogiske drøftelser med udgangspunkt i gældende og ønsket praksis, samt en beslutning om at afprøve materiale om 'lege-manuskripter'. Dette arbejde er fortsat i gang (maj 23). Medarbejderne justerer løbende på deres materiale med udgangspunkt i input fra børn og kollegaer.

Marts 23: Tema drøftelse om pædagogiske tiltag der kan inkludere flere børn i stærke børnefællesskaber. Medarbejderne havde inden læst teori om NEST, relationskompetencer (efter eksternt oplæg af Louise Klinge) og L-sam. For at øge medarbejderens kompetencer for L-sam, præsenterede alle et individuelt udfyldt L-sam skema på baggrund af selvvalgt pædagogisk udfordring. Det samlede teoretiske fundament gjorde bl.a. at det blev iværksat en prøvehandling i forhold til strukturering af overgange fra leg til spisesituation, som siden er blevet ændret lidt på baggrund af børnenes reaktioner.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringsskemaet.

Eks 1:

Overgange fra leg til spisning – uro, larm og forvirring for børn og medarbejderne i forhold til forventninger til børnene og klar rollefordeling for medarbejderne

Eks 2:

Personalet ønskede tydelig rollefordeling om eftermiddagene med fokus på øgede muligheder for at tilgodese flere børns deltagelsesmuligheder i både fri leg, samt mulighed for voksen-initierede aktiviteter. Eftermiddagene oplevedes ustrukturerede.

Eks 3:

Udsatte børns deltagelsesmuligheder i fri leg. Brug af mindre rum til børn, som har brug for en pause og kan skabe plads til nye relationer.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relations skemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Eks 1:

Medarbejdernes praksisfortællinger og observationer: Børnene havde svært ved at huske de beskeder de fik, processen var forskellig fra dag til dag, børnene vidste ikke hvad de skulle når de var færdige på toilettet, kom ikke som ventet retur til samlingssted. Havde svært ved at forstå og huske flere beskeder.

Børnenes udtalelser og udtryk: 'Hvad skal jeg nu?', 'kom vi leger her...' (sagt til kammerat). Løb i garderoben og gangareal. Blev optaget af noget på vejen fra A til B.

Eks 2:

Medarbejdernes observationer og praksisfortællinger med udgangspunkt i dels børnenes behov og dels kortlægning af praktiske opgaver. Drøftelse og beslutning af hvem der gør hvad. Tydelig rollefordeling om eftermiddagen er afprøvet og justeret i forhold til praksis flere gange.

Der er desuden blevet opmærksomhed på at børnene har brug for piktogrammer for at kunne 'læse' og forstå de voksnes forskellige roller.

Eks 3:

Medarbejderne havde observeret at et barn ofte gik ind og blev inde og det var svært at motivere barnet til at komme ud, hvor den resterende gruppe var og aktiviteterne blev udført. Medarbejderne observerede og lavede nogen prøvehandlinger på hvad der ville ske hvis barnet fik lov til at bestemme om det ville være ude eller inde

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Eks 1:

Børn prøver så godt de kan og vil gerne gøre det rigtige, men har brug for forudsigelighed.

Det er medarbejderne der sætter den faste ramme og fortæller hvad der skal ske.

Gentagelser er godt.

Billeder (navne og farver) på fælles kasser hjælper børnene med at hjælpe hinanden med at få de rigtige madkasser

Børns læringsmuligheder øges når de bliver inddraget, får ansvar og de ved hvad der forventes af dem.

Eks 2:

Skemaet viser hvilken rolle de forskellige medarbejdere har. Den tydelig rollefordeling har frigivet og fredet en medarbejder til fordybelse / aktivitet med børnene. Rollefordelingen og hvilke opgaver der følger med (eks feje inde, tømme skrald, hjælpe med inde lege, fredet til lege/ aktiviteter) giver forudsigelighed og skaber trivsel som smitter af på børnene.

Det bliver tydeligt for børnene hvilke voksne de kan gå til. Det skaber færre forstyrrelser og færre afvisninger af børnenes ideer og tiltag.

Eks 3:

I et vidt omfang var en fast voksen indenfor rækkevidde og kunne hjælpe / guide barnet i den ønskede handling.

Barnet fik hjælp til at sætte ord på ønsker og efterhånden til at lære at behovsudsætte.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Eks 1:

- Forudsigelighed for børnene i forhold til brug af billeder og dermed anvisninger til hvad de skal gøre.
- Opmærksomhed på at børn ikke efterlades i ventesituationer uden medarbejdere i nærheden. Indførelse af 'vente bøger' og arbejdsroller.
- Mindre grupper sendes i garderoben og medarbejder følger i forhold til den aftalte rollefordeling i forhold til hvem gør hvad hvornår

Eks 2:

- Tilgængelig, tydelig visuel tavle, hvor klar rollefordeling og tilhørende opgaver fremgår
- Efter implementering er der skriftligt evalueret i medarbejdergruppen. Ændringer er tænkt ind i 2. implementeringsrunde som er i igangsat.
- Ny børnegruppe sammensætning om eftermiddagen kalder på justeringer i forhold til medarbejdernes placering i grupperne.

Eks 3:

- Barnet kan give udtryk for ønske om at være et bestemt sted, alene eller med en kammerat og det imødekommes i det omfang det er muligt.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

- På forældrebestyrelsesmøder har medarbejderrepræsentanter informeret om husets og gruppernes aktuelle fokusområder. Medarbejdernes refleksioner om den pædagogiske praksis er kommet til udtryk. Forældrebestyrelsen giver udtryk for at de oplever en struktur der fungerer, at medarbejderne opleves pædagogisk funderet, hvor der er en bred enighed om læreplansarbejdet.
- Forældrebestyrelsen har særligt engageret sig i udvikling af det fysiske læringsmiljø ude og inde. Med udgangspunkt i medarbejder og børns ønsker har de stået for planlægning af to arbejdsdage.
- Desuden har forældrebestyrelsen også haft opmærksomhed på stærke fællesskaber i og uden for børnehavens åbningstid. På forældremøder har de været tovholdere for drøftelser om inklusion (med udgangspunkt i cases og samtalekort) og desuden arrangeret 'legelørdage' i børnehaven i forventning om at give flere børn legemuligheder på tværs af de vante legerelationer.
- På bestyrelsesmøderne har der gentagende gange været drøftet forældrenes rolle i at hjælpe alle børn med at være en del af børnefællesskabet, og hvordan forældregruppen kan bakke op om en mere fokuseret indsats hvor det er muligt.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Der er fortsat behov for øget opmærksomhed på:

- Medarbejdernes rollefordelingen i ydersituationer i børnehaven, så ressourcerne anvendes så flest mulige børn bliver udfordret og med fokus på bedst mulig udvikling af læringsmiljøer
- Inddragelse af børneperspektivet og erfaring med forskellige dokumentationsformer, så tiltag og aktiviteter gøres på et øget og oplyst grundlag
- Styrkelse og integrering af evalueringskultur herunder observation af hinandens praksis og feedback og med inspiration af NEST pædagogik.
- Planlægning og udførelse af sprogarbejde i mindre grupper og med fokus på det fysiske læringsmiljø.

Samt at skabe en tydelig 'rød tråd' i det pædagogiske fundament og Birkens udelivsprofil mellem vuggestue og børnehave i den kommende udvidelse af Birken.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der

er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

- Ved personalemødet i maj 23 er der besluttet at give medarbejderne mulighed for korte 'stående' refleksionsmøder á 20 min varighed ca. en gang hver 14. dag. Det vil forhåbentlig give medarbejderne mulighed for at være opdateret på den aktuelle status og videre forløb omkring det på forhånd bestemte fokusområde. Lederen skal have en særlig opmærksomhed på udbyttet af dette og om der er behov for et fast møde-ramme for disse møder.
- Det afprøves om fælles pædagogiske drøftelser i huset kan lægges på to tema aftenmøder og to pædagogiske dage (der planlægges udover året), således at der gives mere tid til gruppens egen planlægning, evaluering etc.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

- Små justeringer i den pædagogiske læreplan er nødvendigt på baggrund af de ovenstående beskrevne erfaringer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

